

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 7052 posała Krzysztofa Mieszkowskiego z 30 grudnia 2024 roku w sprawie nieprawidłowości związanych z procesem wypłacania środków na granty i stypendia z KPO dla kultury, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że Inwestycja A2.5.1 KPO „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju” składa się z programu grantowego i programu stypendialnego. O wsparcie w formie grantów mogą ubiegać się państwowe lub samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe, małe i średnie przedsiębiorstwa. Natomiast o wsparcie w formie stypendiów mogą się ubiegać osoby fizyczne (twórcy, artyści, animatorzy, edukatorzy lub badacze w sektorze kultury i sektorze kreatywnym). Dlatego też żadna organizacja pozarządowa z założenia nie mogła otrzymać stypendium.

Ad 1.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego analizowało możliwości przedłużenia terminu realizacji przedsięwzięć, w tym prawnej dopuszczalności zmiany Regulaminu pierwszego wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem w ramach Inwestycji A2.5.1 KPO. Dopiero po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia przez Instytucję Koordynującą KPO – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) braku przeciwskażeń do przedłużenia terminu realizacji stypendiów zarekomendowano to Jednostce Wspierającej (JW).

Stypendyści objęci wsparciem w wyniku pierwszej oceny mają zatem możliwość wydłużenia terminu realizacji swoich przedsięwzięć do 30 czerwca 2025 r. Takie przedłużenie wymaga złożenia wniosku o aneks do umowy. Stypendia przyznane w wyniku drugiej oceny (odwoławczej) mogą być realizowane do 30 czerwca 2025 r., w zależności od długości przyznanego stypendium.

Ad 2.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjęło szereg czynności zmierzających do usprawnienia procesu kontraktacji umów, jak i usprawnienia funkcjonowania Jednostki Wspierającej, w tym:

- wprowadzono obowiązek stałego, cotygodniowego przekazywania przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca (NIMiT) monitoringu z realizacji inwestycji;
- wysłano pisma ponagląjące i wzywające do sfinalizowania procesu podpisywania umów;
- przeprowadzono zapowiedziane i niezapowiedziane wizytacje;
- przeprowadzono szereg spotkań z kierownictwem NIMiT, aby stan prac był na bieżąco poddawany analizie i monitorowany;

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

- udzielono czasowego wsparcia kadrowego NIMiT pracownikami MKiDN;
- na kilka miesięcy oddelegowano pracownika MKiDN do NIMiT, co sprzyjało również bieżącej analizie sytuacji i reagowania na potrzebę usprawnień organizacyjnych;
- zorganizowano spotkanie z pracownikami NIMiT zaangażowanymi bezpośrednio w realizację Inwestycji A2.5.1. w celu identyfikacji problemów występujących z punktu widzenia pracownika zaangażowanego bezpośrednio w proces realizacji;
- stale informowano kierownictwo NIMiT o możliwościach zwiększenia wsparcia finansowego w razie zgłaszania dodatkowych potrzeb;
- zapewniono finansowanie sprzętu komputerowego oraz dodatkowych etatów;
- rozpatrywano skargi oraz interweniowano w indywidualnych sprawach;
- w związku z nieprawidłowościami odwołano ze stanowiska dyrektora NIMiT.

Ad 3.

W Regulaminie pierwszego wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem w ramach Inwestycji A2.5.1. KPO okres kwalifikowalności wydatków został przewidziany na dzień od dnia ogłoszenia naboru, czyli 31 maja 2024 r.

Oznacza to, że stypendyści mogli realizować swoje przedsięwzięcia już w czerwcu 2024 r., z założenia więc przed podpisaniem umowy. Nawet gdyby umowy o objęcie wsparciem w formie stypendium zostały podpisane w przewidzianym w punkcie 9.1. ww. Regulaminu terminie, tj. do 30 września 2024 r., a środki wypłacone w październiku, stypendia realizowane w czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu i na początku października 2024 r. musiałyby być finansowane ze środków własnych stypendystów. Następnie wydatki te podlegałyby refundacji.

Zgodnie z punktem 5.4. wzoru umowy o objęcie wsparciem w formie stypendium, stanowiącej załącznik do ww. Regulaminu: „w przypadku rozpoczęcia realizacji Przedsięwzięcia przez OOW przed zawarciem Umowy, pierwsza transza Wsparcia jest wypłacana z wyrównaniem za miesiące, w których OOW realizował Przedsięwzięcie, pod warunkiem wykazania przez OOW postępów w realizacji Wskaźników Przedsięwzięcia za ten wcześniejszy okres, przy czym Wsparcie zostanie wypłacone nie wcześniej niż w terminie 7 dni od dnia złożenia przez OOW sprawozdania, o którym mowa w zdaniu drugim pkt 7.2.”

Przyjęcie wyżej opisanej konstrukcji stypendiów było celowe, ponieważ dawało możliwość Stypendystom skorzystania ze stypendiów 6-miesięcznych i uzyskania dofinansowania za ten okres. Z możliwości tej skorzystała znaczna część Wnioskodawców.

Gdyby przyjąć, że przedsięwzięcia mogłyby być realizowane wyłącznie po podpisaniu umowy i wypłacie środków, Stypendyści mogliby składać wnioski wyłącznie na stypendia 3-miesięczne, tj. październik, listopad i grudzień.

MKiDN jako Instytucja odpowiedzialna za realizację Inwestycji A2.5.1. KPO nie widzi podstaw do wprowadzania ogólnych zasad „rekompensat strat finansowych” z powodu opóźnień następujących od połowy października 2024 r.

Natomiast wypłata odszkodowania w indywidualnych przypadkach wymaga wykazania poniesienia szkody oraz jej wysokości, a także wykazania związku pomiędzy działaniem Jednostki Wpierającej wdrażanie Inwestycji a ewentualną szkodą.

Na chwilę obecną do resortu nie zostało zgłoszone żadne żądanie wypłaty odszkodowania w indywidualnej sprawie.

Ad 4.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeprowadziło konsultacje społeczne z przedstawicielami środowiska kultury i organizacji pozarządowych celem wspólnego wypracowania mechanizmów, które pozwolą efektywniej przeprowadzić procedurę II naboru w ramach Programu wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju.

Obecnie MKiDN wraz z Narodowym Instytutem Muzyki i Tańca – Jednostką Wspierającą Inwestycję A2.5.1. jest na etapie analizy zgłoszonych postulatów oraz projektowania Regulaminu drugiego wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem, dlatego jest zbyt wcześnie, aby dokładnie wskazać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte. Usprawnienia będą na pewno dotyczyły zapisów Regulaminu, jak również kwestii organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem Jednostki Wspierającej. Będą zmierzały do ograniczenia obrotu dokumentacją papierową na rzecz elektronicznej oraz usprawnienia komunikacji pomiędzy wnioskodawcami a Jednostką Wspierającą.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU

Marta Cienkowska